

แนวทางควบคุม โรคติดต่อ และ โรคมือ เท้า ปาก ในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล

ครูคัดกรองเด็กทุกเช้าและลงบันทึกทุกวัน

เด็กป่วยมีอาการไข้/ไอ/มีน้ำมูก/มีแผลที่มือ เท้า ปาก/ผื่นตามตัว/ตาแดง/ท้องเสีย

แยกเด็กป่วย
(นับให้ผู้ป่วยครอง
เตียงตามจำนวน)

- สำหรับเด็กที่สารานุกรมอื่นที่
รับฉีดวัคซีน เช่น วัคซีน/วัคซีน/วัคซีน
- สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการที่ไม่รุนแรง
เมื่อตรวจวินิจฉัยและรักษา

ล้างมือ
ด้วยสบู่และ
น้ำสะอาด

การทำความสะอาด
สิ่งแวดล้อมใช้สารฆ่าเชื้อ
และสารฟอกขาวที่ ควรทำ
อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง

ทำน้ำดื่ม น้ำดื่มร้อน ควรใช้ส่วนหัว

- ล้างขวดน้ำด้วยน้ำยาฟอกขาว
- ใช้ผ้าเช็ดมือด้วยน้ำยาฟอกขาว และตากแดดให้แห้ง

***ลดเล่นเด็ก**

- ไม่ แลกสติก ทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์/สบู่ เมื่อไม่ไปตากแดดให้แห้ง
- ควรทำความสะอาดพื้น และไม้เท้า
- ถ้า ถูกตา ล้างด้วยน้ำสะอาด และนำไปตากแดดให้แห้ง

****การเฝ้าระวัง**

เมื่อพบเคส ควร ทำความสะอาด
ด้วยน้ำยาทำความสะอาด

หากพบเด็กป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก

- ไม่เล่นร่วมกับคนอื่น 3 รายขึ้นไปใน 1 สัปดาห์
ควรปิดห้องเรียน 7 วัน
- ไม่เล่นร่วมกับคนอื่น ควรปิดศูนย์เด็กเล็ก/โรงเรียน 7 วัน

การปิดเด็กป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก

- * กรณีเล่นเด็ก หลังทำความสะอาดด้วยน้ำยาฟอกขาว/สบู่ และตากแดดให้แห้ง 70%
- ** การเฝ้าระวัง หลังทำความสะอาดด้วยน้ำยาฟอกขาว/สบู่ ให้สังเกตด้วยน้ำยาฟอกขาว
(โดยผสมน้ำยาฟอกขาว 20 มิลลิกรัม ต่อ น้ำ 1 ลิตร)

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

การป้องกัน

ล้างมือบ่อยๆ

ทำความสะอาด
สิ่งของที่สัมผัส
เป็นประจำ

ปิดปากและจมูก
เมื่อไอ จาม

เสี่ยงการสัมผัส
ใบหน้า

เสี่ยงการใกล้ชิด
ผู้ป่วยและเด็กเล็ก

ไม่ ใช้
ของส่วนตัวร่วมกัน

ไวรัสนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันและยารักษา ใช้การรักษาตามอาการเท่านั้น

กองโรคติดต่อทั่วไป
Division of Communicable Diseases

1422

สายด่วนกรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

โรคติดเชื้อทางเดินหายใจ จากเชื้อไวรัส RSV

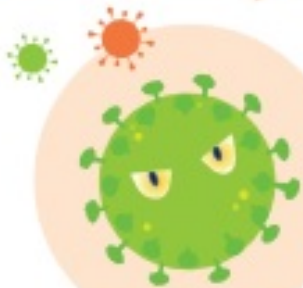
กองโรคติดต่อทั่วไป
Division of Communicable Diseases

1422

สายด่วนกรมควบคุมโรค

RSV (Respiratory Syncytial Virus)

เป็นเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคทางเดินหายใจ
ระบาดหนักในช่วง ฤดูฝน - ฤดูหนาว มีอาการ
คล้ายกับไข้หวัด แต่ก่อความรุนแรงถึงขั้น
เสียชีวิตได้

การแพร่เชื้อ

ติดต่อโดยตรงผ่านสารคัดหลั่ง

น้ำมูก

น้ำลาย

เสมหะ

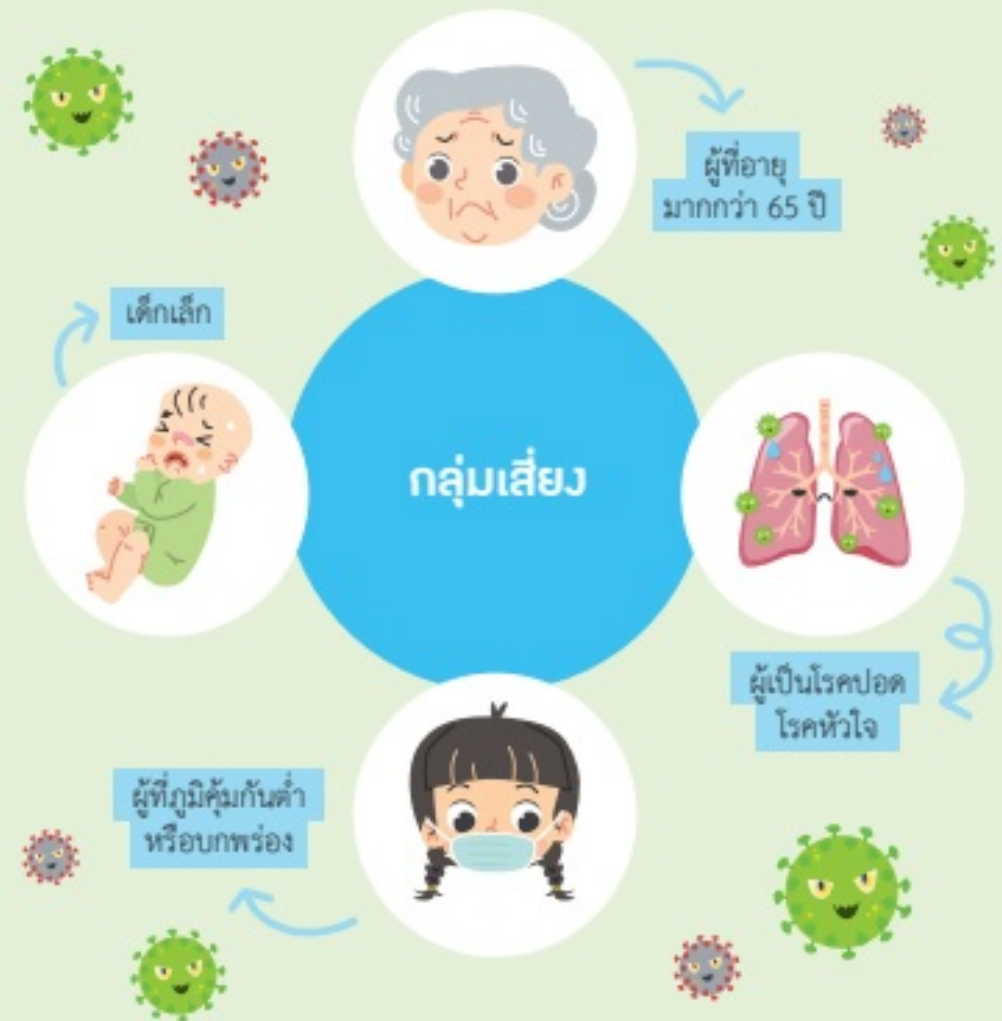

อาการ

- มีอาการคล้ายไข้หวัดธรรมดา
- เบื่ออาหาร เชื่องซึม
- มีเสมหะมาก
- หอบเหนื่อย หายใจเร็ว แรง
- หายใจมีเสียงหวีด
- ตัวเขียว

การรักษา RSV

ปัจจุบันยังไม่มียารักษาโรคติดเชื้อไวรัส RSV โดยเฉพาะ แต่ใช้วิธีการรักษาตาม
อาการ เช่น การให้ยาลดไข้ แก้ไอละลายเสมหะ ในเด็กที่มีเสมหะเหนียวมาก ต้อง
ทำการพ่นยาขยายหลอดลมผ่านทางออกซิเจนละอองฝอย เคาะปอด จะช่วยลด
ความรุนแรงของอาการไอและอาการหายใจหอบเหนื่อยได้

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

คำแนะนำสำหรับสถานศึกษาในการป้องกัน โรคมือ เท้า ปาก และโรคติดต่ออื่นๆ

1. คัดกรองและสังเกตอาการเด็กตามมาตรการป้องกันโรคก่อนเข้าเรียนทุกเช้า
2. ให้เด็กรับประทานอาหาร “สุก ร้อน สะอาด”
3. ให้เด็กหมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ ทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร หรือเข้าห้องน้ำ และหลังเล่นของเล่น เพื่อลดเชื้อโรคสะสมบนมือ และลดการแพร่เชื้อโรคสู่ผู้อื่น
4. จัดให้มีพื้นที่ในการเข้าแถว ทำกิจกรรม หรือเล่นเป็นกลุ่มย่อย โดยมีการเว้นระยะห่างระหว่างกันอย่างน้อย 1-2 เมตร ซึ่งจะสามารถป้องกันทั้งโรคมือ เท้า ปาก และโรคโควิด 19 ได้
5. หมั่นทำความสะอาดของใช้ ของเล่นเด็ก และพื้นที่ที่เด็กใช้ร่วมกันเป็นประจำ เพื่อลดเชื้อโรคที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม
6. หากพบเด็กป่วย ให้รีบแยกออกจากเด็กปกติ และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อพาไปพบแพทย์
7. ให้เด็กหยุดเรียนจนกว่าจะหายเป็นปกติ
8. งดพาเด็กไปในที่ชุมชนหรือสถานที่แออัด
9. สร้างนิสัยการล้างมือ และสวมหน้ากากอนามัยที่ถูกต้องให้กับเด็ก
10. บันทึกข้อมูลของเด็กป่วยเพื่อใช้ในการตรวจสอบการป่วยเป็นกลุ่มก้อน

กองโรคติดต่อทั่วไป
Division of Communicable Diseases

1422

สายด่วนกรมควบคุมโรค

1422

สายด่วนกรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

โรคมือ เท้า ปาก

Hand, Foot and
Mouth Disease

กองโรคติดต่อทั่วไป
Division of Communicable Diseases

โรคมือ เท้า ปาก

พบบ่อยในเด็กทารกและเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
เกิดขึ้นประปรายตลอดทั้งปี แต่จะเพิ่มมากขึ้นใน
ฤดูฝนซึ่งอากาศเย็นและชื้น

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อเอนเทอโรไวรัสหลายชนิด แต่ชนิดที่รุนแรงมากและเสี่ยง
ต่อการเสียชีวิตมากกว่าสายพันธุ์ทั่วไป คือ สายพันธุ์ Enterovirus 71

การติดต่อ

- ส่วนใหญ่เกิดจากการรับเชื้อไวรัส
เข้าสู่ปากโดยตรง เช่น การรับประทานอาหาร การเอามือเข้าปาก โดยเชื้อ
ติดมากับมือ
- การสัมผัสสิ่งของ ของเล่น ของใช้ที่
เปื้อนน้ำลาย น้ำมูก น้ำจากตุ่มพอง
และแผล หรืออุจจาระของผู้ป่วย
- การไอจามรดกันจากคนที่ติดเชื้อหรือ
ผู้ป่วย

อาการ

มีไข้ เบื่ออาหาร ผื่นแดงในช่องปาก กระพุ้งแก้ม ลิ้น เหงือก ผื่นแดง
หรือตุ่มใสตามร่างกาย โดยเฉพาะบริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า

หลังได้รับเชื้อ 3-6 วัน

เริ่มแสดงอาการป่วย
มีไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย

มีตุ่มแดง (ไม่คัน)
ที่ฝ่ามือ นิ้วมือ
ฝ่าเท้า กัน

กลายเป็นตุ่มพองใส
บริเวณรอบๆ อักเสบ
และแดง แตกเป็นแผล
หลุมตื้นๆ

หลังจากนั้น 1-2 วัน จะเจ็บปาก
กลืนน้ำลายไม่ได้ ไม่อยากกิน
อาหาร เพราะมีตุ่มแดงที่ลิ้น
เหงือก กระพุ้งแก้ม

อาการจะทุเลา และหาย
ภายใน 7-10 วัน

การรักษา

โรคนี้ไม่มียารักษาโดยเฉพาะ แพทย์จะให้ยารักษาตามอาการ

- ควรเช็ดตัวเด็กเพื่อลดไข้เป็นระยะ รับประทานอาหารอ่อนๆ รสไม่จัด
ดื่มน้ำและน้ำผลไม้ และนอนพักผ่อนมากๆ
- เชื้อไวรัสบางชนิดทำให้อาการรุนแรงได้ จึงควรดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด หากมี
ไข้สูง ซึม ไม่ยอมกินอาหารหรือดื่มน้ำ อาเจียนบ่อย หอบ แขนขาอ่อนแรง
หรือชัก ต้องรีบพาไปโรงพยาบาลทันที เพราะอาจเกิดภาวะสมองอักเสบ
กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ หรือน้ำท่วมปอด อาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้